

[Johannes Jensen.]

dres Lærlingekontrakter, skal have særlige Kontrakter. Jeg er nu ikke ganske klar over, om Bestemmelsen vedrørende disse Specialarbejdere skal forstås saaledes, at disse Folk skal have Lov til først at være i Pladsen i tre Maaneder paa samme Maade som Lærlingene, inden der oprettes Lærlingekontrakt, eller om Kontrakten skal oprettes straks. Det fremgaar ikke klart af Lovforslaget, men for mit Vedkommende har det naturligvis ikke afgørende Betydning, for jeg er imod selve Bestemmelsen om, at der skal oprettes saadanne Kontrakter.

Hvad angaar Maksimumslæretiden, har den, lige siden vi fik den første Lærlingelov i 1889, været fem Aar, men vi ved jo alle, at Læretiden i de forskellige Fag er forskellig. Hvis man tror, at dette Krav om fem Aars Læretid særlig er fremkommet fra Mestrenes eller Arbejdsgivernes Side, vil jeg gerne gøre opmærksom paa, at dette i alt Fald ikke er Tilfældet i alle Fag. I Bogtrykkerfaget f. Eks. er Læretiden obligatorisk fem Aar, og denne Læretid er anerkendt og ligefrem forlangt af Arbejderne selv i det typografiske Fag i visse af deres Vedtægter, hvori det hedder, at ingen kan optages i Typografforbundet, medmindre han har staaet fem Aar i Lære og aflagt Svendep prøve. Jeg gaar ud fra, at denne Læretid i Tidernes Løb er blevet afpasset efter de Krav, som de forskellige Fag kan stille — og kan stille med god Begrundelse. Det drejer sig altsaa ikke i og for sig om et Ønske eller et bestemt Krav fra Mestrenes Side, men det er gennem lange Tider blevet erkendt baade fra Arbejdernes og fra Mestrenes Side, at der i visse Fag, hvortil der kræves en omfattende Uddannelse, bør kræves en længere Læretid. Ved at gaa de forskellige Fag igennem vil man se, at Barberfaget har den korteste Læretid, og jeg finder deri en Bekræftelse paa, hvad jeg her siger. Men Hovedsagen er naturligvis: Skal Læretiden bestemmes af den, der antager det unge Menneske i Lære, skal man bygge paa de Erfaringer, man har gjort, eller skal Spørgsmaalet administrativt kunne afgøres af den til enhver Tid siddende Minister? Det sidste er jo det, der foreslaas her i Lovforslaget, idet Socialministeren hvert tredje Aar skal kunne fastsætte Læretiden i de forskellige Fag, ganske vist efter Forhandling med de faglige Hovedorganisationer, men jeg gaar ud fra, at dette efter almindelig Lovgivningsbrug maa for-

stås saaledes, at hvis disse to Organisationer ikke kan blive enige, hvilket meget vel vil kunne indtræffe, er det Ministeren, der hvert tredje Aar træffer Bestemmelse om, hvor lang Læretiden i de forskellige Fag skal være.

De, der har hørt mig tale om disse Ting ved tidligere Lejligheder — og denne Sag har jo ofte været til Behandling her i det høje Ting —, kender mit Standpunkt dertil, men jeg vil gerne have Lov til at gøre opmærksom paa, at vi dog altid tidligere har været tre Partier, der havde det samme Syn paa denne Sag. Den radikale Ordfører i sin Tid i dette Spørgsmaal, nu afdøde Landstingsmand Aubeck, udtalte sig bestemt imod; at det administrativt skulde kunne afgøres, hvor lang Læretiden skulde være i de forskellige Fag; det vilde han have fastsat paa samme Maade som hidtil, nemlig ved en lovmæssig Maksimumstid.

Det hedder i Lovforslaget, at Maksimumstiden for Lærlinge er tre Aar, men at denne Maksimumstid i særlige Tilfælde efter de paagældende Organisationers Indstilling kan udvides til fire eller fem Aar; der skal imidlertid saa i de to sidste Læreaar udredes et særligt Honorar til Lærlingen. Dette Honorar skal fastsættes af Ministeren efter Forhandling med Organisationerne og under Hensyn til de Oplysninger, der tilvejebringes af Statistisk Departement angaaende Lønforholdene i det paagældende Fag. Der skal ifølge Lovforslaget angaaende dette Forhold forhandles med et Rigsdagsnævn, bestaaende af otte Medlemmer. Jeg maa i høj Grad være imod, at man ved Lov ordner Lønningsforholdene for Lærlinge, men selv om jeg var Tilhænger af, at dette Spørgsmaal henlagdes til de faglige Organisationer, vilde jeg i hvert Fald afgjort være imod at blande et eller to Ministerier ind i Sagen, og jeg vilde være endnu mere afgjort imod, at man blandede et Rigsdagsnævn ind deri. Man tager for det første Parterne, saa tager man Hovedorganisationerne, saa tager man en eller to Ministre; Socialministeren eller Handelsministeren, eller hvem der nu kan være Tale om, og saa til Slut et Rigsdagsnævn, der skal sidde og afgøre, hvilke Tillæg der skal gives til Lønningerne for Lærlinge i henholdsvis det fjerde og femte Læreaar. Jeg har ikke Indtrykket af, at der i den danske Befolkning er et særligt Ønske om at faa flere Nævn, men rent bortset derfra synes jeg dog, at selv om Tanken er at hæve Lærlingelønnen, selv om det er Hovedhensigten,